

Otázky na inžinierske štátnice z HOSPODÁRSKEJ POLITIKY A EKONOMICKEJ ANALÝZY

študijný program Hospodárska politika

pre akademický rok 2017/2018

1. Neštandardné menové politiky a problémy ich realizácie. Neštandardné opatrenia menovej politiky, ich zdôvodnenie a možné efekty. Obmedzenia ich použitia.
2. Príčiny nefunkčnosti štandardných nástrojov menovej politiky v prostredí eurozóny. Zlyhávanie štandardnej menovej politiky po poslednej globálnej kríze, prejavy adôvody.
3. Konsolidácia vo verejných financiách. Meranie postupu konsolidácie, podpora fiškálnej udržateľnosti, vplyv fiškálnych politík, fiškálny impulz, trendy vo fiškálnej politike.
4. Vzťah ekonomickej úrovne krajiny a ďalších jej sociálno-ekonomických parametrov. Súvislosť ekonomickej úrovne s dĺžkou života, výškou verejných výdavkov, korupciou apod. Problémy merania týchto parametrov a interpretácie súvislostí.
5. Stručne charakterizujte formu regulácie miery návratnosti (rate of return) a vysvetlite podstatu Averch-Johnsonovho efektu ako dôsledku tejto formy regulácie.
6. Charakterizujte formu regulácie miery návratnosti (rate of return) z pohľadu motivovania regulovanej firmy k zvyšovaniu efektívnosti a porovnajte tieto výsledky s reguláciou formou cenového stropu (price cap).
7. Charakterizujte formu regulácie prostredníctvom cenového stropu (price cap). Vysvetlite podstatu X-faktora pri tejto regulácii. Za akých okolností by mala byť jeho hodnota rovná nule a prečo?
8. Vysvetlite podstatu stretu (protichodnosti) alokačnej a produkčnej efektívnosti v prípade prirodzených monopolov.
9. Vysvetlite príčiny a dôsledky príjmových nerovností. Aký je vplyv globalizácie trhov a globalizácie výroby na globálne nerovnosti. Aká je úloha globálnych inštitúcií pri riešení globálnych problémov.
10. Charakterizujte makroekonomické začarované kruhy, príčiny a faktory ich pretrvávania. Ako vzniká pasca chudoby, aké sú jej dôsledky a možnosti riešenia?
11. Vysvetlite, na aké otázky hľadajú odpoveď moderné teórie ekonomického rastu. Z akých základných faktov vychádzajú? Aké odpovede dáva na tieto otázky Solowov model? Ktoré empirické fakty dokáže alebo nedokáže vysvetliť, resp. necháva otvorené?
12. Vysvetlite, čo viedlo kvzniku obrovských rozdielov vo vpríjmoch na jedného obyvateľa vo svetovej ekonomike. Aké závery vyplývajú pre konvergenciu (divergenciu) vpríjmoch na obyvateľa zo Solowovho modelu. Vysvetlite na príklade absolútnej a podmienenej beta konvergenie a uveďte pár empirických faktov.
13. Vysvetlite hlavné prednosti input-output analýzy založenej na Leontiefovom modeli. Vysvetlite obmedzenia vyplývajúce z predpokladov modelu a dostupnosti údajov. Ilustrujte využitie input-output analýzy na konkrétnych príkladoch.
14. Vysvetlite, ako môžeme prostredníctvom input-output analýzy zistiť, akú zamestnanosť na Slovensku priamo a nepriamo generuje export. Aké údaje k tomu potrebujeme. Ilustrujte na konkrétnych faktoch pre Slovensko a diskutujte ekonomické implikácie.

15. Základné východiská súťažnej politiky a ochrany hospodárskej súťaže. Ciele a funkcie súťažnej politiky a hlavné spôsoby jej realizácie.
16. Formy nedovoleného obmedzovania hospodárskej súťaže – dohody obmedzujúce súťaž, zneužívanie dominantného postavenia, koncentrácia ako možná forma obmedzovania súťaže.
17. Ekonometrický model. Význam a využitie. Časti a prvky EM. Typy premenných v ekonometrickom modeli. Typy dát, rozdiel medzi ekonomickými a experimentálnymi dátami. Všeobecný tvar lineárneho modelu, predpoklady. Dôsledky porušenia predpokladov všeobecného lineárneho modelu.
18. Fázy ekonometrického modelovania. Vymenujte a popíšte štyri fázy ekonometrického modelovania. Odhad parametrov modelu, náhodnej zložky a rozptylu náhodnej zložky. Štatistické vlastnosti estimátorov. Ekonometrická a ekonomická verifikácia modelu.
19. Hospodárska politika a teória ekonómie blahobytu. Ekonomická analýza, kritéria pre hodnotenie (voľbu) inštitúcií: efektívnosť a rovnosť. Zlyhania trhu na mikro- a makroúrovni.
20. Normatívna teória hospodárskej politiky. Príspevky Tinbergena a Theila k teórii hospodárskej politiky. Lucasova kritika.
21. Analýza obalu dát: popis metódy, výhody a nevýhody. CCR model: popis a interpretácia výsledkov.